

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën heeft over een brief van de Ministers van Financiën en voor Klimaat en Energie van 24 februari 2023 met betrekking tot het voorkeursscenario voor de invulling van kapitaalbehoefte TenneT Duitsland (Kamerstuk 28 165, nr. 386) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Minister van Financiën voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Tielen

Adjunct-griffier van de commissie,
Lips

- Nr Vraag
- 1 Kunt u in een overzichtelijke tabel de volgende cijfers weergeven en daarbij onderscheid maken tussen de Nederlandse en Duitse tak van de volgende zaken:
 - de gerealiseerde kapitaalinjecties sinds 2010;
 - de minimaal benodigde kapitaalinjecties de komende jaren om de A3-rating te behouden;
 - de door de Staat ontvangen dividenden sinds 2010;
 - de winst- en verliescijfers sinds 2010; en
 - de rendementsverwachtingen voor de komende jaren?
 - 2 Kunt u aangeven wat de negatieve implicaties zijn van een splitsing van de Duitse activiteiten? Kan het zijn dat de kosten hoger worden voor de Nederlandse consumenten indien de Duitse tak wordt verkocht? Hoeveel?
 - 3 Kunt u reflecteren op de kostenvoordelen die TenneT Nederland heeft genoten door de koop van TenneT Duitsland sinds 2010? Is er sprake geweest van schaalvoordelen?
 - 4 Klopt het dat er strengere eisen gelden in Nederland voor het aanhouden van eigen vermogen dan in Duitsland? Wat zijn die verschillen en is het mogelijk om die strengere eisen aan te passen?
 - 5 Wat zou het effect zijn van staatsgaranties vanuit de Nederlandse Staat op de creditrating van TenneT? Zou er in dat geval minder kapitaalinjectie nodig zijn?
 - 6 Welke samenwerkingsafspraken wil het kabinet sluiten indien TenneT Duitsland wordt verkocht? Hoe verhoudt dat zich tot de mededingings- en staatssteunregels? Kunt u met die samenwerkingsafspraken garanderen dat de negatieve implicaties van splitsing zich niet zullen materialiseren?
 - 7 Kunt in een overzichtelijke tabel aangeven per scenario (dus tien scenario's) of het een positief of negatief effect zou hebben op de zeven overwegingen die voor het kabinet van belang zijn?
 - 8 Wat zijn de belangrijkste synergievoordelen, naast de aanleg op zee, van één geïntegreerd TenneT Nederland en TenneT Duitsland?
 - 9 Welke van de synergievoordelen zullen vervallen wanneer TenneT Nederland en TenneT Duitsland worden gesplitst?
 - 10 Kunnen de vervallen synergievoordelen na splitsing van TenneT Nederland en TenneT Duitsland toch worden opgevangen? Zo ja, op welke wijze?
 - 11 Indien de synergievoordelen na splitsing van TenneT Nederland en TenneT Duitsland niet kunnen worden opgevangen, bijvoorbeeld omdat Duitsland geen zin heeft in verdergaande samenwerking, is dat dan een grond om niet te verkopen? Zo nee, waarom niet?
 - 12 Stroomt er energie van het Nederlandse net naar Duitsland en vice versa? Zo ja, wat is de verhouding in- en export en kunnen zulke verbindingen gemakkelijk worden afgesloten?
 - 13 Is het niet eenvoudiger voor een grotere organisatie (TenneT als geheel) om projecten aan te besteden, dan wanneer een kleine organisatie (TenneT Nederland) dat doet in het kader van schaalvoordelen en marktmacht?
 - 14 Ziet u de verkoop van TenneT Duitsland als gevaar voor de (kosten)efficiënte aanbesteding van projecten door TenneT Nederland? Zo nee, waarom niet?
 - 15 Heeft de verkoop van TenneT Duitsland mogelijk invloed op de gaslevering van Noorwegen aan Nederland?
 - 16 Wat betekent het verlies van de stabiele en betrouwbare inkomststroom van winstuitkeringen van TenneT Duitsland procentueel voor de inkomsten van de Staat?

- Nr Vraag
- 17 Waarom is het wegvallen van een stabiele inkomstenbron vanuit TenneT Duitsland geen probleem voor de financiële positie van de Nederlandse Staat?
- 18 Heeft de voorkeursvariant van het kabinet voor volledige verkoop van TenneT Duitsland iets te maken met de grote financiële opgave rond de voorjaarsbesluitvorming?
- 19 Gaan de eventuele inkomsten van de verkoop van TenneT Duitsland worden gebruikt voor dekking van het pakket dat is gepresenteerd bij de presentatie van de Miljoenennota 2023?
- 20 Kunt u aangeven welk deel van de stijging van de kapitaalbehoefte van TenneT van 55 naar 111 miljard euro tussen 2021 en 2023 te maken heeft met a) gestegen prijsontwikkeling en b) extra investeringsbehoefte?
- 21 Hoelang wordt ingeschat dat de terugverdientijd is op investeringen in TenneT Duitsland?
- 22 Klopt het dat tot nu toe de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland met vreemd vermogen werd ingevuld?
- 23 Wat zou het voor de staatsfinanciën betekenen op korte, middellange en lange termijn wanneer de Nederlandse overheid in de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland zou voorzien?
- 24 Kunt u nader preciseren waarom het risico van extra uitgaven van de Nederlandse Staat om de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland een hoger risico met zich meebrengt dan het risico van het verliezen van schaalvoordelen en marktmacht, en een stabiele inkomstenstroom als gevolg van de verkoop van TenneT Duitsland?
- 25 Is de verkoop van TenneT Duitsland aan de Duitse staat ook de voorkeursvariant van de Duitse staat?
- 26 Zijn, behalve de voorkeursvariant, ook andere modellen onderzocht, zoals een gedeeld eigenaarschap van TenneT-holding, dus een Duits en Nederlands eigenaarschap?
- 27 Is de Duitse staat de enige geïnteresseerde potentiële koper van TenneT Duitsland, of bestaan er nog andere geïnteresseerden en kunnen alternatieve opties worden verkend in het belang van de Nederlandse onderhandelingspositie?
- 28 Als er andere geïnteresseerde potentiële kopers bestaan naast de Duitse staat en deze meer over zouden hebben voor TenneT Duitsland, bestaat er dan de vrijheid om aan een andere partij te verkopen?
- 29 Waarom heeft de Duitse staat een ferme wil om TenneT Duitsland aan te kopen?
- 30 Klopt het dat 50hertz Transmission GmbH voor een deel eigendom is van het Belgische Elia en zo ja, wil de Duitse staat ook daar eigenaar van het Duitse deel worden? Zo niet, is er een reden waarom de Nederlandse Staat een constructie analoog aan 50hertz niet moet willen?
- 31 Is met het min of meer nationaliseren van TenneT Duitsland eigenlijk niet sprake van een failliet van de Europese energiemarkt?
- 32 Ligt het niet in de rede om het Nederlandse deel van RWE of Vattenfall niet te nationaliseren nu de Duitse staat zo graag het Duitse deel wil hebben van TenneT?
- 33 Welke argumenten heeft u om een onderscheid te maken tussen netwerkbeheer en energieaanbieders, aangezien het beide cruciale sectoren zijn?
- 34 Zijn er afspraken over wat er gebeurt met eventuele inkomsten bij verkoop van TenneT Duitsland; vloeien deze naar TenneT-holding, gaan deze voor een deel naar de Nederlandse Staat, of gaat dit anders?

Nr	Vraag
35	Wat zijn precies de formele bevoegdheden van het parlement ten aanzien van de verkoop van TenneT Duitsland en is een eventuele verkoop afhankelijk van parlementaire toe- of instemming?
36	Welke risico's loopt de Nederlandse Staat met het Nederlandse stroomnet als TenneT Duitsland na verkoop besluit bepaalde investeringen wel of niet te doen, zowel in het scenario bij verkoop aan de Duitse Staat als in het scenario van verkoop aan een commerciële partij?